

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 12. maja 1939

Štev. 20.

Izhaja vsak petek ob 16. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, pritličje, desno; uprava: levo // Telefon štev. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani štev. 10.666

Olepševanje Celja in pospeševanje tujkega prometa

Pomemben občni zbor Olepševalnega in tujsko prometnega društva v Celju

Celje, 12. maja.

Olepševalno in tujskoprometno društvo v Celju je imelo v sredo zvečer v salonu hotela »Beli vol« redni občni zbor ob lepi udeležbi članstva.

Društveni predsednik magistratni direktor g. Ivo Šubic je po otvoritvi pozdravil zastopnika banske uprave, referenta za turizem g. Sotlerja, zastopnike mestne občine, predsednika Savinjske podružnice SPD g. dr. Milka Hrašovca in zastopnika našega tiska ter prečital pozdravno brzojavko mariborske Tujsko prometne zveze. Nato se je spomnil v preteklem poslovnem letu umrlih članov gg. zdravnika in skladatelja dr. Antona Schwaba, tiskarnarja Antona Rodeta, krznarja Martina Orehovca, slaščičarja Ivana Rebevska, trgovca Valentina Hladina in upokojenega učitelja Ivana Kunštiča. Zahvalil se je vsem dobrotnikom, predvsem mestni občini, ki z izdatnimi podporami omogoča društveno delovanje, ter banski upravi in tujsko prometnima zvezama v Mariboru in Ljubljani za naklonjenost. Društvo je tudi v najboljših odnosih s Savinjsko podružnico SPD v Celju.

Svoj program glede olepšanja Celja, zlasti z novimi nasadi, je društvo tudi lani zelo uspešno izvrševalo. Tujski promet v Celju v zadnjih letih razveseljuje narašča in je poskočil od 1. 1935. do 1. 1938. od 13.129 na 13.963 oseb. Moderniziranje hotelov se nadaljuje. Na iniciativo društvenega predsednika g. direktorja Subica je dobilo Celje moderno urejeno parno in kadno kopališče ter javne električne ure. Društvo posveča vso pozornost vprašanju nujno potrebne novega kopališča na levem bregu Savinje in drugim važnim vprašanjem, ki jih bo treba rešiti, da se mesto Celje dvigne kot turistični kraj in tako preuredi, da bo lahko tekmovalo z največjimi in najpomembnejšimi turističnimi kraji v tuzemstvu in tudi v inozemstvu. Društvo je po svojem predsedniku l. 1937. izdalo turistični program za mesto Celje v dobi petletke. S tem je pokazalo tudi turističnim krajem smernece za izgraditev in ureditev turističnih krajev po intencijah turističnih zakonitih predpisov. Avtor programa petletke je izhajal s stališča, da je zlasti v turističnem gospodarstvu predvsem potrebno, da se izdela smotrna načrta in pravočasno zagotovi njegovo financiranje. Predsednik g. direktor Šubic, ki je tudi član banovinskega turističnega odbora, je letos na zasedanju tega odbora iznesel razne utemeljene predloge, ki se tičejo delno vse Slovenije, delno celjskega zaledja, delno pa Celja samega.

Zastopnik banske uprave g. Sotler je sporočil pozdrave banske uprave. Pohvalil je veliko iniciativnost in smotrnost delovanja Olepševalnega in tujsko prometnega društva v Celju ter požel družstvu čim več novih uspehov.

Tajnik in gospodar g. Rihteršič je poročal podrobno o lanskem društvenem delu za olepšavo Celja in pospeševanje tujkega prometa. Posebno pozornost je društvo posvečalo katastrofalnemu onesnaževanju Savinje in pritokov po rudnikih in industrijah ter vprašanju novega kopališča ob Savinji. Društvo ima 304 člane. Vrednost društvenega inventarja znaša 120.000 din.

Poročilo blagajnika g. Lečnika izkazuje 269.295 din dohodka in ravno toliko izdatkov. Društvo ima še za 15.000 din neplačanih računov. Potrebno bi bilo, da bi mestna občina primerne zvišala svojo dotacijo društvu.

Na predlog g. ravn. Natka je prejel odbor razrešnico, blagajniku pa je bila

izrečena zahvala. Gosp. dr. Ernest Kalan se je v imenu občnega zbora iskreno zahvalil predsedniku g. direktorju Šubicu za njegovo izredno požrtvovalno, iniciativno in uspešno delo.

Predsednik g. direktor Šubic je nato poročal o katastrofalnem onesnaževanju Savinje in njenih pritokov po odpadnih vodah raznih rudnikov in industrijskih podjetij, ki ga žal še vedno ni bilo mogoče preprečiti. Občni zbor je soglasno odobril predloge za preprečevanje onesnaževanja Savinje, ki jih je iznesel g. direktor Šubic na zasedanju banovinskega turističnega odbora. Gosp. ravn. Zorko je v imenu Ribarskega društva v Celju pozdravil občni zbor in se zahvalil Olepševalnemu in tujsko prometnemu društvu za iniciativnost in dragoceno pomoč v borbi proti onesnaževanju Savinje. Omenil je, da je v Savinji, ki je prej slovela kot reka, ki je v Sloveniji najbogatejša na ribah, sedaj vsa vodna favna zastrupljena po odpadnih vodah. Celjski župan se je v imenu občine zahvalil g. direktorju Šubicu za plodonosno delo in obljubil, da bo občina tudi v bodoče podpirala društveno delo za olepševanje Celja in pospeševanje tujkega prometa. Gosp. direktor Šubic je omenil, da so nekateri rudniki in industrijska podjetja na najboljši poti, da uničijo vso favno Savinje in tudi Celje kot turistični kraj. Apeliral je na pristojna oblastva, naj bodo v borbi proti onesnaževanju Savinje neizprosna in naj krivce eksemplarično kaznujejo. Gosp. dr. Vrhovec je predlagal, da bi društvo poverilo svojemu zaupniku - strokovnjaku stalno kontrolo onesnaževanja Savinje. Ta zaupnik naj bi skrbel za kemično preiskavo onesnažene vode in zastrupljenih rib. To kontrolo naj bi prevzel g. dr. Viktor Jeločnik kot odlični kemik in naravoslovec. O tej zadevi bo še razpravljal odbor. Gosp. Fazarinc je omenil, da namerava tudi mestna občina uvesti kontrolno službo v zvezi z onesnaževanjem Savinje.

V novi odbor so bili soglasno izvoljeni: za predsednika g. direktor Ivo Šubic, za člane odbora ge. Ela Kalanova in Marica Turnškova ter gg. Cimerman, Kramar, Lečnik, Mihelič, ravn. Natek in ravn. Zorko, v kooptacijo pa so predlagani gdč. Plešivčnikova ter gg. Rihteršič in inž. Lavrenčič. V nadzorni odbor sta bila izvoljena gg. ravn. Matko Smid in Ferdo Primc.

Pri slučajnostih je predsednik Savinjske podružnice SPD g. dr. Milko Hrašovec podčrtal nujno potrebo dograditve planinskega doma pod Tovstom. Savinjska podružnica SPD je pripravljena odkupiti od občine v surovem stanju zgrajeno stavbo in povrniti občini njene izdatke. Gosp. dr. Hrašovec je prosil Olepševalno in tujsko prometno društvo, da bi podprlo to stremeljenje Savinjske podružnice, da se planinski dom pod Tovstom končno izroči namestu, za katerega je bil zgrajen. Nadalje je predlagal ureditev prve transverzalne poti na Rajterjevem hribu z nasadi in ureditev prostora na tem hribu, kjer je stala nekoč razgledna uta. Podčrtal je tudi potrebo restavriranja razvalin na Starem gradu in ureditve vrta ob Friderikovem stolpu. Nova cesta na desnem bregu Savinje v Liscah od Levca, ki jo gradi mestna občina, naj bi tekla v smeri dosedanje poti, treba pa bi jo bilo dograditi do Petrovč. Gosp. dr. Ernest Kalan je omenil hudo komarsko nadlego, ki se pojavlja v zadnjih letih v Celju. Ker so netopirji najboljše uničevalci komarjev, naj bi društvo odnosno občina namestila več stolpov za netopirje, da bi se mogli netopirji v Celju naseliti v večjem številu.

Občni zbor je bil vsebinsko na višku ter je znova izpričal, kako pomembno, požrtvovalno in uspešno delo v korist vsega Celja in celjske kotline opravlja Olepševalno in tujskoprometno društvo v Celju pod vodstvom svojega agilnega in zaslužnega predsednika g. direktorja Subica.

Celjski kulturni teden je zaključen

Uspel večer mladinske pesmi in ljudski koncert

V okviru Celjskega kulturnega tedna je bil v soboto v mali dvorani Celjskega doma koncertni večer mladinske pesmi. Sodelovala sta mladinski pevski zbor Glasbene Matice v Celju, ki ga vodi priznani pevovodja in skladatelj g. Ciril Pregelj, in kot solistka sopranistka ga. Marjanca Kalanova ob spremljevanju koncertne pianistke ge. Mirce Sancinove. Mladinski pevski zbor Glasbene Matice je zelo dobro izveščana in izglajena enota. Zbor je dinamično skrbno izgrajen in prožen, zveni čisto in polno ter poje precizno, s temperamentom in občutjem. Izvajal je devet pesmi. Zlasti so ugajale Pregljeve »Ob dvajsetletnici Jugoslavije«, »Barčica«, »Pomlad« in »Črni kos«, Sončev »Zvonček«, Devova »Splavarska« in Vrhovskega »Pod kopinom«, pri kateri je oskrbela klavirsko spremljevanje ga. Mirca Sancinova. Občinstvo, ki je docela napolnilo dvorano, je nagradilo zbor in njegovega odličnega pevovodjo g. Preglja z navdušenim odobravanjem. Zbor je moral več pesmi ponoviti in še dodatni Vilharjevo »V hribih se dela dan«. Pevovodja g. Ciril Pregelj je prejel več šopkov in zelo uspelo karikatur, delo akad. slikarja prof. Alberta Sirkca. Sopranistka ga. Marjanca Kalanova je zapela sedem samospevov ob dovršenem spremljevanju koncertne pianistke ge. Mirce Sancinove. Ga. Marjanca Kalanova razpolaga s sočnim in barvitim sopranom, ki je v vseh legah skrbno izdelan ter v lirčnih in dramatičnih partijah enako prepričevalen in zmogovit. Svoje bogato znanje je zlasti izpričala v Devovih samospevih »Snežulčica« in »Mak«, v Pregljevi »Zorici«, Adamičevem »Jezdecu« in Mirkovi »Kateri kerub...« Ga. Marjanca Kalanova in ga. Mirca Sancinova sta prejeli

krasno cvetje, ga. Kalanova pa tudi še akvarel z morskim motivom, umetniško delo akad. slikarja prof. Sirkca. Koncert, ki ga je prenašala ljubljanska radijska postaja, je bil kvalitativno na višku in je dosegel popoln uspeh.

Da se omogoči tudi srednjim in delavskim slojem obisk koncerta mladinske pesmi v okviru Celjskega kulturnega tedna, so ta koncert ponovili v nedeljo popoldne v mali dvorani Celjskega doma. Koncert ter nizka vstopnina in brezplačen ogled Sirkove slikarske razstave so privabili zelo lepo število občinstva. Zlasti mnogo je bilo staršev mladih pevcev, ki so jim bile razdeljene tudi brezplačne vstopnice. Mladinski zbor Glasbene Matice v Celju pod vodstvom g. Preglja in solistka ga. Marjanca Kalanova sta navdušila vse občinstvo. Mladinski zbor je moral dve pesmi ponoviti in še eno dodati. Tudi ga. Marjanca Kalanova je morala tri samospeve ponoviti. Po koncertu je priredil odbor CKT mladim pevcem zakusko. Požrtvovalne naše dame so pod vodstvom ge. Ele Kalanove bogato obložile mize s slaščicami, ki so jih darovale narodne družine. Bilo je vsega dovolj in nekaterim je še ostalo nekaj dobrot tudi za domače. Otroci so bili zelo vzradoščeni in so še zapeli nekaj pesmi. Tudi navzoči starši so delili veselje svojih otrok, ko so videli, kako lepe pozornosti so bili deležni njihovi otroci. Med zakusko je izrekel g. prof. dr. Strmšek v prisrčnem nagovoru zahvalo in priznanje mladini in staršem.

Bogata in visokovredna kolektivna razstava del akad. slikarja prof. Alberta Sirkca je bila v sredo zaključena.

Celjski kulturni teden je tudi letos docela izpolnil svoje visoko kulturno in nacionalno poslanstvo.

Učitelstvo je zborovalo

Potrebe in težnje vzgojiteljev mladine

Sresko društvo JUU v Celju je zborovalo v soboto 6. t. m. ob udeležbi nad 150 učiteljstva. Predsednik g. Roš je uvodoma pozdravil g. šolskega nadzornika Pestevšča in g. šol. upravitelja Rudolfa Wudlerja, ki je okrevljal po težki bolezni. Zbor se je poklonil spominu nedavno preminulih učiteljev Levstika, Srabotnika, Burdiana in Kunštiča. V situacijskem poročilu je predsednik glede na evropske politične prilike podčrtaval potrebo narodno obrambnega dela, v katerem naj se združujejo vse narodove sile. Da bo tu učitelj lahko uspešno sodeloval, mu je treba dati polno pravno in materialno sigurnost ter ga dosledno moralno podpirati. Nato je poročal o poteku in sklepih zbora društvenih predsednikov v Ljubljani. Poudarjal je važnost kontakta med prosvetno centralo in organizacijo, ki je v večini banovin dala že dobre rezultate zlasti v personalni politiki. Omenjal je določbe novega finančnega zakona, ki prinašajo učitelstvu nekaj izboljšanj. Pri tem je bila ponovno naglašena potreba takojšnjega reguliranja težkega materialnega položaja državnega uradništva. Z zadoščenjem je bilo sprejeto sporočilo, da humanitarne ustanove javnih nameščenec v svojem obstoju niso več ogrožene. Iz situacijskega poročila sekcije JUU Ljubljane je bilo razvidno, da vodi ta vsa pereča vprašanja šolstva in stanu v stalni evidenci in posveča njih pravilni rešitvi vso smotrno delavnost.

Prečitana je bila razprava Avguste Gaberškove »Vas v Halozah«, vzorno delo slovenske učiteljice, ki je znala doživeti vas do globin njenih težkih problemov.

Obravnavalo se je letno poročilo Učiteljske gospodarske in kreditne za-

druge v Celju, ki priča o trajni rasti tega zdravega stanovskega zavoda, čigar lanski letni promet je presegel 1.800.000 din. V primeru dovoljnega števila prijav se bo društvo udeležilo 10. junija proslave 70-letnice ustanovitve prvega slovenskega učiteljskega društva v Ptuj. Zanimivo je, da je primeru Ptuja, kot prvo sledilo Celje leta 1870.

Za delegata na banovinsko in glavno skupščino JUU je bil poleg predsednika izvoljen g. Pogačnik.

»Med osnovno in srednjo šolo« je bil naslov aktualnemu predavanju g. prof. dr. Pavla Strmška. Predavatelj je obravnaval problem študiranja, prehod otroka v srednjo šolo, razmerje med domom in šolo in problem šolskega spričevala. Razpravljal je o virih, ki se stavijo nasproti otroku ter vzgojnimi in učnim uspehom v šoli. Pri tem je izvajal, kako je treba mladino navajati k resnemu delu, k službi večnostnim idealom. Samo vzgojitelj optimist bo mogel z optimizmom navdajati prihajajočo generacijo, ki naj si iz grozečih katastrof reši vsaj košček sreče. Predavatelj je pokazal, da je vzgojitelj z bogatimi izkustvi in iskren prijatelj mladine. Problem sodobne vzgoje je znal gledati v globino in o njih razpravljati z vso odkritostjo. Obširno predavanje je doživelo izredno lep uspeh.

„Živo orodje“ Vsi vemo, kako je naše delo odvisno od orodja. Tudi naše telo ima svoje orodje: zobe. Zato jih moramo ne le varovati, pač pa, kakor z vsakim orodjem, tudi skrbno ravnati z njimi. Predvsem jih moramo čistiti in pravilno negovati. Za pravilno nego dragocenega orodja — zob — pa bi morali rabiti kvalitetno zobno pasto, kakor je Chlorodont. Domači proizvod.

Sportni stadion v Celju

Zadeva, ki jo je treba dobro rešiti

Vprašanje sportnih igrišč v Celju je postalo tako pereče, da ne zanima več samo sportnih krogov, temveč se je za to vprašanje pričela zanimati tudi širša celjska javnost, predvsem taka, ki ji je bil sport vedno deveta briga.

Vzrok, da je vedno vzbudilo to vprašanje v zadnjem času splošno zanimanje in pozornost, je pač v nerazumljivem vztrajanju mestne občine na stališču, da se zgradijo nova sportna igrišča oziroma celjski sportni stadion za hribom sv. Jožefa, na prostoru, ki leži le kakih 50 metrov od mestnega pokopališča.

Od časa, ko je bilo sproženo vprašanje gradnje stadiona za hribom sv. Jožefa, so bili izraženi s strani sportnih krogov pomisleki glede sprememb, ki jih namerava izvršiti mestna občina v pogledu sportnih igrišč. Na drugi strani pa širša javnost, ki se za sport sicer ne zanima, sploh ni posvečala pozornosti vprašanju, kje bodo zgrajena nameravana sportna igrišča oziroma stadion. Ko se pa sedaj dogotavlja manjše igrišče, ki je nekaka predhodna faza h graditvi nameravanega stadiona in ki bo, kakor rečeno, približno 50 metrov oddaljeno od pokopališča, so postali celjski meščani na to pozornejši. Nihče si namreč ne more predstavljati, da se je ravno sedanja mestna uprava odločila za gradnjo sportnega stadiona v bližini prostora, ki je bil izbran za počivališče mrtvih, ki ga naj ne dosega mestni hrup in nemir, temveč naj vlada tu vsenaokrog spokojen mir. Ko pa bo prišlo do dograditve sedanjega malega igrišča in eventualnega stadiona, tu ne bo več miru in tišine, temveč se bo razlegalo kričanje in vpitje, ki je običajno na sportnih prostorih in ki se ne da zatreti ali prepovedati, pa naj leži sportni prostor kjerkoli. Kdo bo miril razburjeno sportno občinstvo, ako bo ob času tekme na bližnjem pokopališču pokop marliča, kjer že takt zahteva mir in spoštovanje? Ali niso gospodje oziroma člani komisije, ki je izbirala prostor za stadion, mislili na to? In ko bo prišlo do event. zgraditve nameranih igrišč in do zgoraj navedenega primera, bodo

sportniki tisti, ki bodo krivi kaljenja miru kraja in bodo stalno izpostavljeni pritožbam občinstva.

Ko je mestna občina iskala primeren prostor za gradnjo justične palače, gotovo ni nihče mislil, da bo tak »primeren« prostor Glazija, ki že desetletja služi kot reprezentančni mestni prostor za vse sportne, telovadne, vojaške, šolske in slične nastope. Da je to res najidealnejši prostor za justično palačo, močno dvomimo. Ali ni prostor nasproti Zdravstvenega doma idealnejši in primernejši? Ali se je mestna občina ustrašila odkupne cene tega prostora, ker je prostor privatna last, Glazija pa mestna? In če je to vzrok, kar dvomimo, ali ni pomislila občina, da bo imela z oddajo Glazije za justično palačo in gradnjo novega sportnega prostora, ki ga je po zakonu dolžna nadoknaditi, ako odvzame v sportne namene služne prostor, še večje izdatke nego bi stal odkup zgoraj navedenega prostora, čeprav bi gradnjo stadiona izvedla z brezposelnimi? Saj je za novi stadion predviden izdatek okrog 1 milijona dinarjev. Dvomimo pa, da bo ta znesek zadostoval, ako hočemo izpolniti vse zahteve take sportne naprave. Odkup prostora nasproti Zdravstvenega doma ne bi mnogo presegel izdatka za gradnjo stadiona. Ako pa upoštevamo, da se je mestna občina obvezala prevzeti razne obveznosti glede regulacije prostora Glazije v zvezi z gradnjo justične palače in da znašajo te obveznosti okrog dva milijona dinarjev, mislimo, da ni to nikaka koristna gospodarska poteza mestne občine celjske. Se je čas, da se izvršijo spremembe, ki naj zadovoljijo tako celjske sportnike, kakor tudi celjsko javnost, ki ne more ravnodušno gledati na tako neutemeljeno postopanje mestnih očetov.

Zato ponovno predlagamo, da se naj Glazija pusti sedanjemu namenu in se naj po možnosti z malenkostnimi izdatki izpopolni v sportnim zahtevam ustrezajoče igrišče. Za justično palačo naj se najde primernejši prostor, mrtvih pa naj po naukih cerkve v njihovem zadnjem počivališču ne motimo.

Zborovanje absolventov trgovskih šol

Uspešno strokovno in kulturno delo

Pred dnevi je imelo Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Celju svoj 7. redni letni občni zbor v Narodnem domu.

Udeležba članstva je pokazala, da so se absolventi trgovskih šol strnili v svoji organizaciji, ki jih ščiti in izobražuje, ter da se je stanovska zavezanost članstva poglobila in močno utrdila.

Predsednik g. Vučer je pozdravil delegate ljubljanske organizacije g. Behra, gdč. Zidanikovo ter gdč. Mišo in Binco Dovžanovo in številno članstvo. V kratkih obrisih je prikazal razmah organizacije zlasti v zadnjem letu in se zahvalil zavednemu članstvu za oporo v organizacijskem delu, prav posebno zahvalno pa je izrekel vsem podpornim članom ter uredništvoma celjske »Nove Dobe in »Trgovskega lista« za naklonjenost.

Tajniško poročilo je podal g. Suszynski. Društvo ima enega častnega predsednika, 214 rednih članov in 31 podpornih članov. Eden največjih uspehov društva je pridobitev društvenega lokala, brez katerega bi bilo nemogoče tako obsežno delovanje društva in izdajanje »Izvestja«, ki izhaja vsak mesec v 250 izvodih.

Blagajniško poročilo g. Zupaneke izkazuje 106.863 din denarnega prometa.

O stanju knjižnice je poročal g. Maks Modic. Društvena knjižnica obsega mnogo strokovnih knjig in revij ter učnih knjig za srednje trgovske šole. V preteklem poslovnem letu je društvo nabavilo za 1000 din novih strokovnih knjig. Vse te knjige so v knjižnici, ki jo je vzorno uredil g. Maks Modic.

Za kulturno sekcijo, ki je najvažnejša v društvu, je poročal g. More. Društvo je priredilo 9 tečajev v trgovski šoli v Celju in 2 v meščanski šoli v Zalcu. V Celju so bili tečaji angleščine, francoščine, nemščine, italijanščine,

nemške stenografije in matematike. V Zalcu sta bila dva tečaja nemščine. V vse te tečaje, ki so trajali 6 mesecev, se je vpisalo 182 interesentov. Tečaje so obiskovali brezposelni in slabše situirani brezplačno, kar so omogočili podporni člani društva, ki jim je izrekel g. More v imenu društva in v imenu onih, ki so jim podpore omogočile brezplačno posežanje tečajev, najlepšo zahvalo. Zahvalil se je tudi ravnatelju celjske državne trgovske šole g. Marinčku za naklonjenost in vsem gg. profesorjem, ki so vodili tečaje ter vsem rednim obiskovalcem tečajev. Ker za strokovna predavanja ni bilo dovolj zanimanja med članstvom, je društvo priredilo samo eno predavanje g. Viktorja Pirnata o »Pomorskih tržiščih in njih odnosu do tujih tržišč«.

Socialna sekcija, ki jo je vodil g. Zupaneke, je v šestih primerih uspešno posredovala pri namestitvah.

Zabavna sekcija je priredila pod vodstvom g. Pleterška dobro obiskane plesne vaje in zaključni plesni venček.

Po poročilu nadzornega odbora, za katerega je poročal g. Presinger, je prejel odbor razrešnico.

Sledile so volitve. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Leopold Vučer, v ostali odbor pa so bili izvoljeni gg. Milan Zupaneke, Maks Suszynski, Maks Gorišek, Maks Modic, Mirko More, Mirko Presinger, Feri Pleteršek, Drago in Jože Štok ter gdč. Milena Modičeva, Zora Spindlerjeva, Draga Prelogova, Cirila Petrakova, Franja Javorškova in Nežika Verbovškova.

Zastopnik ljubljanske organizacije g. Jože Beber je v lepo zasnovanem govoru predložil članstvu potrebo stanovske skupnosti in nesebičnega delovanja v korist absolventov trgovskih šol, gdč. Zidanikova pa je poročala o delovanju ljubljanske organizacije.

Politika

Naš notranji sporazum

Vprašanje sporazumne ureditve pri-lik v naši državi in rešitve tako zvanega hrvatskega vprašanja postaja iz dneva v dan nujnejše in aktualnejše, četudi je na videz vsled zunanjepolitičnih dogodkov te dni stopilo nekoliko v ozadje. Nedvomno je, da bi je dvanaajsta ura in da je napačno odločilen trenutek, ko je treba v interesu obstoja in zdravega razvoja v naši državi s prijateljskim in bratskim sporazumom pritegniti k delu in odgovornosti ter soodločitvam pravično in enakopravno vse dele naroda in vse pokrajine države. O teh problemih, ki so bili predmet ponovnih večdnevih razgovorov med predsednikom vlade g. Cvetkovićem in predstavnikom Hrvatov dr. Mačkom se je v zadnjem času mnogo govorilo in tudi mnogo pisalo. Širile so se v tej zvezi tudi razne, po večini neosnovane vesti, ki včasih niso daleč od naivnih ali pa tudi zlobnih fantazij, ki jih ustvarjajo nevidne sile, ki jim ni do resničnega in pravega sporazuma. Mi vsi, ki nam je zdrava in močna država na znotraj in na zunaj najvišji ideal, se dobro zavedamo, da leži zdravje in sila naroda ter države v zadovoljstvu državljanov brez ozira na vero in plemo. Zato tudi s polno vero in optimizmom pričakujemo nujno take ureditve. To stališče smo moško zastopali ob lanskih decembrskih volitvah in smo bili zato od investne strani napadeni in obtoženi, pa bomo to stališče odkrito branili tudi v bodoče, ker je to izraz svobodne in nepotvorbene volje večine naroda tudi v naših krajih.

Porabo mesa je treba še skriti

V Nemčiji je pomanjkanje mesa vsak dan občutnejše. Ker so pa Nemci veliki organizatorji, so uvedli za potrošnje mesa posebne predpise. Vsak mesar mora voditi poimenski seznam svojih odjemalcev in samo njim sme prodajati od oblasti predpisano in strogo kontrolirano količino mesa in mesnih izdelkov. Ker bo skoro na razpolago sveže krmilo za živino, se bo zakol živine oblastveno znižal še za 30 odstotkov od doslej dovoljenega števila.

Ko čita človek to in podobno, misli rehoté nazaj na čase svetovne vojne, ko vsa organizacija kart in predpisov ni mogla lačnih nasititi in zadržati propada tedanje Avstrije.

× Knez namestnik Pavle in kneginja Olga v Italiji. V sredo dopoldne sta prispela Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga s spremstvom v Rim, kjer jima je bil prirejen svečan sprejem. Na kolodvoru so ju pozdravili kralj in cesar Viktor Emanuel III., kraljica Helena, predsednik vlade Mussolini, zunanji minister grof Ciano, drugi člani italijanske vlade in diplomati. V sredo so se začeli v Rimu važni razgovori o mednarodni politiki. V četrtek je Nj. Vis. knez namestnik Pavle z italijanskim kraljem, prestolonaslednikom in Mussolinijem pristotvoval v Neaplju veliki paradi italijanske mornarice, ki je bila prirejena na čast visokemu jugoslovenskemu gostu.

× Vojaška zveza Italije in Nemčije Italijanski zunanji minister grof Ciano in nemški zunanji minister Ribbentrop sta se sestala v nedeljo v Milanu in se dogovorila, da skleneta Italija in Nemčija čim tesnejšo politično in vojaško zvezo proti zapadnim silam. Zvezna pogodba bo podpisana v juniju.

× Španija je izstopila iz Društva narodov. Španski zunanji minister Jordano je brzojavil generalnemu tajniku Društva narodov, da izstopa Španija iz Društva narodov.

× Poljski zunanji minister Beck je v svojem govoru na izredni seji poljskega sejma dne 5. t. m. odklonil nemške zahteve glede Gdanska in poljskega koridorja, ni pa postavil nikakih poljskih zahtev. Izjavil je, da je Poljska pripravljena za nova pogajanja z Nemčijo, če Nemčija nedvoumno prizna poljske interese.

Pri slučajnostih je sprejel občni zbor resolucijo o težnjah absolventov trgovskih šol, ki bo poslana na merodajna mesta. Sledila je debata o raznih stanovskih vprašanjih.

Kino METROPOL Celje

12. maja zadnjikrat film v naravnih barvah

Sneguljčica in sedem škratov

Od 13. do 16. maja velik film

A L A R M

Po romanu »Die Trommel«. — V glavni vlogi »Sabu«

Valerie Hobson

Domače vesti

— Verski zaklad vrnjen katoliški cerkvi. Po določilih finančnega zakona, kakor ga je sprejela narodna skupščina, ki je bila izvoljena lani 11. decembra, je država vrnila katoliški cerkvi tako zvani verski zaklad, ki ga je cesar Jožef II. odvzel cerkvam pred 150 leti. Ta verski zaklad, ki obsega pri nas v Sloveniji (v Bohinjski Bistrici, na Bledu, v Kranjski gori in na Dolenjskem) 27.000 hektarjev gozda, njiv, pašnikov, travnikov in vinogradov, predstavlja danes vrednost okrog 200 milijonov dinarjev. Ta posest je bila doslej ves čas v državni upravi in država je iz nje nega čistega donosa delno krila duhovniške plače. V bodoče bo državna uprava prav tako, kakor doslej, iz svojega državnega proračuna krila duhovniške plače, čisti donos teh posestev pa bo pripadal izključno katoliški cerkvi.

— Centralni fond za narodno zdravje. V smislu določil novega finančnega zakona, ki ga je izglasovala sedanja narodna skupščina in ki je stopil v veljavo s 1. aprilom 1939, smo bili osrečeni z novim centralnim fondom za narodno zdravje. V ta fond, ki se bo odvajal Državni hipotekarni banki v Beogradu, bo moral plačati vsak bolnik, ki se zdravi na svoje stroške v bolnici ali zdravilišču, 2 din dnevno. Za bolnike, ki se zdravijo na račun raznih bolniških blagajn ali banovine, pa bo morala plačati v ta fond bolniška blagajna oziroma banovina po 1 din dnevno.

— Lepa spominska svečanost na Malgajevem grobu. Legija koroških in Zveza Maistrovih borecev v Celju sta priredili v nedeljo na grobu junaka Franja Malgaja počastitev 20-letnice Malgajevе smrti. Ob 8. jutraj je krenil izpred šole v St. Juriju ob juž. žel. dolg sprevod na pokopališče. V sprevodu so stopali razni predstavniki, članstvo Legije koroških in Zveze Maistrovih borecev, zastopniki društev, med njimi Sokoli s praporom in slovenski fantje ter velika množica prebivalstva. Ob Malgajevem grobu, ki je bil lepo okrašen s cvetjem in zelenjem, je prvi spregovoril šentjurski župan gosp. Goligrane, nakar je domače pevsko društvo zapelo žalostinko. V lepem, globoko občutenem govoru je nato pisatelj g. Franjo Roš orisal Malgajevo življenje, njegovo junaško udejstvovanje za narodno svobodo in pravico ter njegovo nesmrtno delo za boljšo bodočnost svobodne, lastne države. Nato je še v imenu šentjurskega Sokola toplo govoril dr. Svetina. Mladina je zapela dve pesmi, domači pevski zbor pa »Oj Doberdob«. Svečanost je bila zelo prisrčna in lepa.

— 60-letnica pesnika Cvetka Golarja. Pesnik naših gor, slovenske grude in tople ljubezni do nje, Cvetko Golar, je te dni dopolnil svoje 60. leto. Iskreno želimo, da bi nam usoda še dolgo vrsto let ohranila Cvetka Golarja sredi njegovega snovanja in ustvarjanja.

— Zveza združenj gostilničarskih obrti dravske banovine je morala zaradi nenadne zapreke za 11. maj napovedani zvezni občni zbor v Logatcu preložiti na 1. junij. Občni zbor bo ta dan v Logatcu po prvotno določenem programu

— Aretacija v zvezi z roparskim umorom pri Grižah. Pred tremi leti so našli starega posestnika Antona Golavška v njegovem vinogradu v Megojnicah pri Grižah umorjenega in oropanega. Morilec je bil Golavšku zvezal z žico obe roki na hrbtu in mu zdrobil lobanjo. Kljub vsem naporom doslej ni bilo mogoče izslediti storileca. Te dni pa je orožništvo aretiralo nekega posestnika iz Megojnic, ki se je ob neki priliki zarekel, zaradi česar je padel nanj sum, da je umoril in oropal Golavška. Aretiranca so izročili okrožnemu sodišču v Celju. Zaslišanih je bilo že več prič, ki aretiranca močno obremenjujejo.

— **Smrt plemenite žene.** V Velikih Laščah je umrla v nedeljo v 89. letu starosti ga. Frančiška Puceljeva, mati senatorja in bivšega ministra g. Ivana Pucelja. Pokojna je bila odločno narodna in plemenita žena ter izredno skrbna mati. Bodi ji ohranjen časten spomin, svojem naše iskreno sožalje!

— **Protituberkulozna zveza v Ljubljani** bo imela svojo 8. redno letno skupščino v nedeljo 14. t. m. ob 10. dopoldne z običajnim dnevnim redom in sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Zveza želi, da se te skupščine udeležijo po svojih delegatih brez izjeme vse njene krajevne edinice. Prijateljski sestanek delegatov na predvečer skupščine v restavraciji »Slamič« odpade, ker se je javilo prepičlo število udeležencev. — Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

— **Zalostni dogodek v Novi cerkvi.** V zadnji številki »Nove Dobe« smo poročali, da je 18-letni posestnikov sin Konrad Črepinšek iz Vizor pri Novi cerkvi v četrtek 4. t. m. ob 20.30 na cesti v Novi cerkvi zabodel 22-letnega posestnikovega sina Ivana Sivko s Hudinje pri Novi cerkvi z nožem v srce in ga usmrtil. O tragičnem dogodku smo izvedeli naknadno naslednje podrobnosti: Usodnega večera se je vračal Konrad Črepinšek z dela na posestvu v Novakah domov v Vizore. Na cesti v Novi cerkvi sta ga napadla Ivan Sivka in Ivan Trobiš. Navalila sta nanj in ga začela pretepati. Črepinšek je dobil sedem udarcev, kar je pozneje ugotovil tudi zdravnik. Črepinšek, ki je bil šele pred kratkim operiran na slepiču, je prosil oba napadalca, naj ga pustita v miru, in jima dejal, da je šele prišel iz bolnice. Napadalec pa nista odnehala. V sili je izvil Celje Črepinšek, ki je bil že ves onemogel, iz žepa nož, zamahnil proti Sivki in ga zabodel naravnost v srce.

— **Iz Legije koroških borcev.** Dne 21. maja bo Legija koroških borcev s sodelovanjem Zveze Maistrovih borcev in drugih narodnih društev priredila v Guštanju spominsko svečanost ob 20. letnici, odkar je umrl junaški smrtni nepozabni junaški nadporočnik Franjo Malgaj. S to proslavo je združeno tudi odkritje spominske plošče umrlemu srbskemu boreu Jovu Zapundžiću, ki je padel v borbi za našo severno mejo dne 6. maja v Guštanju, in počastitev spomina tovariša Ermenca, ki je položil domovini na oltar svoje življenje skupno z junakom Malgajem. Na proslavo pojde tudi zastopstvo glavnega odbora in krajevne organizacije ljubljanske. — Istočasno sporočamo vsemu članstvu, da se bosta Legija koroških in Zveza Maistrovih borcev poklonila v mesecu septembru spomenu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na Oplenca. Na grob pokojnega kralja bo ob tej priliki položena krasna marmornata žara s prstjo iz krajev tedanjih bojev. Poklonitvi žare po članstvu koroških in Maistrovih borcev naj prisostvuje čim več bivših borcev, za katere bo oskrbljen poseben vlak. Prijave sprejemajo vse krajevne organizacije obeh zvez. Tovariši! Prijavite se za Guštanj, kakor tudi za septembrsko potovanje na Oplenec!

— **Dunajska vremenska napoved** za soboto 13. t. m.: Pretežno oblačno, ponekod dež, temperatura se bo le malo izpremenila.

Celje in okolica

c **Modernizacija državne ceste Maribor—Celje.** Te dni smo čitali v dnevnikih obvestilo, da bo prihodnje dni razpisana licitacija za modernizacijo te važne ceste v odseku Maribor—Fram. Kakor smo na eni strani vzradoščeni nad dejstvom, da se po več letih pisanja in svečanih zagotovil vendar v skromnem obsegu nekaj začne s cestnimi deli tudi v bivši mariborski oblasti, moramo odkrito izreči svoje razočaranje nad obsegom predvidenih del, ki o potrebah Celja in celjskega okrožja ne vodijo prav nobenega računa. Mi smo daleč od tega, da bi zavidali velikemu obmejnemu Mariboru, kjer že menda tretje leto gradijo cesto od Maribora do državne meje in bodo sedaj začeli graditi še od Maribora proti Framu. Obmejnemu mestu Mariboru ta dajatev gotovo upravičeno pripada. Z isto upravičenostjo pa moramo zahtevati, da merodajni činitelji upoštevajo velike

gospodarske in prometne potrebe mesta Celja z njegovim važnim zaledjem proti severu do Vojnika ter z gospodarsko in prometno tako pomembnim okolišem, kakor je Savinjska dolina od Celja do Zalca in v nadaljevanju do Vranskega. Ne zavidamo Gorenjski vzorno urejenih cest, pričakovali pa smo upravičeno, da Celje in celjsko okrožje iz velikega letošnjega cestno gradbenega programa ne bo izpadlo, ko nam je bilo danih ponovno toliko lepih obljub in zagotovil, da smo že kar videli konec naše cestne in prometne mizerije. Prepričani smo, da se bo še letos tudi za Celje potrebno storilo in doseglo, kar je velika dolžnost naših javnih predstavnikov in zastopnikov.

c **»Othello« v celjskem gledališču.** Ljubljanska drama je ob zaključku letošnjega abonmaja v celjskem gledališču uprizorila v četrtek zvečer Shakespearovo tragedijo »Othello« v sijajnem prevodu pesnika Otona Zupaničiča. Ta klasična in mojstrska tragedija ljubosumnja, ki je bila napisana pred dobri 300 leti, je našla v ljubljanskih igralcih odlične interprete in v osebi g. prof. Sesta temeljitega in invencioznega režiserja. Učinek igre so še močno povečali lepi kostumi in zelo okusna scenerija. Izredno močne in tehtne like so ustvarili gg. Levar (Othello) in Debevec (Jago) ter gđ. Boltarjeva (Desdemona). Krepko so se tudi uveljavili gg. Jan, Sever, Skrbinšek, Cesar in Potokar ter gđ. Gabrijelčičeva in Levarjeva. Večer je bil zaključek redne sezone v Celju, pa tudi njen umetniški višek.

c **Obrtniško zborovanje.** V nedeljo 14. t. m. ob 8. zjutraj bo v veliki dvorani celjskega Narodnega doma v Celju zborovanje članstva celjskih obrtniških združenj. Na dnevnem redu so obrtniška in ostala gospodarska vprašanja, ki so s tem v zvezi. — Uprava celjskih obrtniških združenj.

c **Telovadni nastop gimnazije in vseh treh meščanskih šol v Celju,** ki je bil določen za nedeljo 14. t. m., je preložen na nedeljo 21. t. m. ob 11. Telovadni nastop bo na Glaziji. Sodelovala bo vojaška godba.

Strelovode

in
preizkušnje
strelovodov

Vam izvrši
najsolidnejše po ugodnih cenah

Franjo Dolžan

galanterijsko in stavbno kleparstvo,
koncesioniran vodovodni instalater
Celje

c **Koncert CPD bo šele v soboto 3. junija.** Ker je mesec maj prenatrpan s kulturnimi prireditvami, je Celjsko pevsko društvo preložilo svoj koncert, na katerem bo proslavilo 60-letnico odličnega slovenskega skladatelja Antona Lajovca in 45-letnico svojega delovanja, na soboto 3. junija. Vsa društva in aranžerje kulturnih prireditev prosimo, da bi to upoštevali.

c **Letni telovadni nastop Sokolskega društva Celja-matice** bo v nedeljo 4. junija na dvorišču mestne narodne šole. Nastopili bodo vsi društveni oddelki, da pokažejo plodove svojega dela v teku zime. Nastop se bo pričel ob 16. Ker se smatra društveni nastop za zbor vsega članstva, se morajo zbrati ob 15. na dvorišču vsi odelki, nakar se bo formirala povorka po mestnih ulicah. Krojaši v krojih, ostali pripadniki v civilu z znakom.

c **Zdravniška vest.** Sekundarij celjske bolnice g. dr. Slavko Perko je položil na kliniki prof. dr. Dursta v Zagrebu izpit za specialista iz ginekologije in porodništva. Cestitamo!

c **Stalno vojaško godbo** je dobil te dni 39. pp. v Celju. Mestna občina je s svojim prispevkom omogočila nabavo instrumentov. Vojaško godbo, ki je za Celje velika pridobitev, iskreno pozdravljamo.

c **Moška in ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju** bosta imeli svoj redni občni zbor v ponedel-

jek 15. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma. Na dnevnem redu so nagovor predsednika, poročila funkcionarjev, poročila člana glavnega odbora CMD g. Ivana Prekorška o naši narodni obrambi nekdanj in sedaj, volitve in slučajnosti. Casi, v katerih živimo, nas kličejo k poglobljenemu delu za narod in državo. Članstvo je vabljeni, da se udeleži občenega zbora v čim večjem številu.

c **Društvo hišnih posestnikov za Celje in celjski okraj** bo imelo svoj redni občni zbor v sredo 17. t. m. ob 19.30 v vrtnem salonu hotela »Evrope«.

c **Uprizoritev veseloigre »Roksi«.** Dijaki in dijakinje drž. realne gimnazije v Celju bodo uprizorili pod okriljem celjske podružnice Ferialnega saveza v torek 16. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču Connersovo učinkovito veseloigro »Roksi«. Obiščite predstavo in pokažite svoje razumevanje za kulturno delo celjskega dijaštva!

c **Podmladek Jadranske straže na drž. realni gimnaziji v Celju** je priredil v torek zvečer v Mestnem gledališču akademijo, ki je bila zelo dobro obiskana in je lepo uspela. Po državni himni, ki jo je zaigral dijaški godalni orkester, je imel predsednik podmladka JS, sedmošolec Janko Lešničar globoko zajet nagovor, v katerem je orisal naloge in cilje Jadranske straže ter naše nacionalne dolžnosti v okviru slovanstva sploh. Prvošolka Doroteja Oblakova je dobro deklamirala Zupaničičevega »Mornarja«. Violinski kvartet (ravn. K. Sancin, S. Majerič, A. König in Mario Sancin) je skladno in precizno izvajal ljubko tretji stavek Sancinove Serenade. Osmošolec Juri Detiček je s močnimi poučarki in toplim občutjem deklamiral Zupaničičevo »Z vlakom«. Zelo učinkovit in skrbno naštudiran je bil govorni zbor višješolcev in višješolk, ki je recital Zupaničičevo »Dumo«. Kot solista sta se krepko uveljavila osmošolka Sonja Drassalova in sedmošolec Josip Sah. Sedmošolec Demetriji Brodar je ob skrbnem klavirskem spremljevanju četrtošolke Brede Rajhove z lepo tehniko izvajal dve violinski skladbi. Koncertna pevka sopranistka ga. Helena Lapajnetova je ob spremljevanju godalnega orkestra pod vodstvom g. ravn. K. Sancina s sočnim glasom ter s fino tehniko in naravno toplino zapela Sancinovo močno skladbo »Mors Victrix«, dijaški godalni orkester pa je pod vodstvom g. ravn. K. Sancina izvajal Sancinov »Venec slovenskih napevov«. Četrtošolka Breda Rajhova je z lepo tehniko zaigrala dve težji klavirski skladbi. Ob dovršenem spremljevanju koncertne pianistke ge. Mirce Sancinove je ga. Helena Lapajnetova zapela dva Lajovčeva samospeva. Moški zbor višješolcev je pod vodstvom g. prof. Knapa zapel tri skladbe. Ljubke in učinkovite so bile proste vaje četrtošolk »Vesela polka«, višješolcev »Petorica« in petošolk »Zogice«. Občinstvo je nastopajoče navdušeno aklamiralo.

c **Soferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjiškega in šmarskega sreza** bodo v ponedeljek 5. junija ob 8. zjutraj na sreskem načelstvu v Celju. Kandidati naj vložijo prošnje čimprej na sreskem načelstvu v Celju.

c **Iz poštne službe.** Poštni inspektor g. Ivo Gams v Celju je upokojen. Za manipulant v 9. skupini je napredoval g. Ivan Zabel v Celju.

c **Potres so čutili Celjani in okoličani** v soboto 6. t. m. ob 5.10 zjutraj. Trajal je 6 do 8. sekund. Bil je valovit, vmes pa je bilo dvoje močnejših sunkov. Potres k sreči ni povzročil škode.

c **Gasilska proslava.** Gasilske čete iz celjskega okrožja so v nedeljo proslavile gasilsko patrona sv. Florijana. Pred 8. zjutraj se je zbralo članstvo gasilskih čet iz Celja, Gaberja, z Babnega, Lopate, Teharja, iz Levca, Trnovelj, Skofje vasi in Ločice pri Polzeli pred gasilskim domom v Gaberju in odkorakalo s trnoveljsko godbo na čelu v opatijsko cerkev k maši, pri kateri je pel pevski odsek gabrske gasilske čete. Po maši so krenili gasilci v sprevedu z godbo na čelu v gasilski dom na dvorišču mestnega poglavarstva, kjer je bila kratka proslava, združena z odlikovanjem zaslužnih gasilcev. Zaslužni križec za požrtvovalno udejstvovanje v gasilstvu so prejeli gg. Stefan Bornšek, Franc Pušnik, Blaž Sodin in Ivan Sarlah. Gosp. Ivan Klezin, član celjske gasilske čete, je prejel srebrni križec v znak priznanja za svoje vestno službo, ko je preprečil veliko eksplozijo plina na celjskem kolodvoru. Odlikovanja so prejeli tudi gg. Drago Gams, Franc Leskovšek, I. Mihelič in Hinko Sajovic.

c **Dijaški kuhinji v Celju** je poklonila uprava pododbora UROIR v Celju 100 din v počastitev spomina zvestega člana, pokojnega rezervnega kapetana I. razreda g. Vekoslava Medveška.

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 678 brezposelnih (615 moških in 63 žensk) nasproti 687 (621 moškim in 66 ženskam) dne 30. aprila. Delo dobijo 4 hlapci, po 1 krojač, kovač in čevljar, 5 kuharic, 4 služkinje, 3 kmečke dekle in 1 postrežnica.

c **Samarijanski tečaj Rdečega križa.** Sreski odbor društva Rdečega križa v Celju je organiziral že več samarijanskih in bolničarskih tečajev. Današnja doba nalaga RK še posebno pozornost in skrb organiziranju teh tečajev. Zato bo v drugi polovici meseca maja zopet odprt samarijanski tečaj. Za tečaj vlada veliko zanimanje. Prijave se sprejemajo še do ponedeljka 15. t. m. pri mestnem fizikatu na mestnem poglavarstvu v sobi št. 23. Predavanja bodo dvakrat na teden ob večernih urah.

c **Šahovski brzoturnir.** Celjski šahovski klub je priredil v sredo zvečer v hotelu »Evropi« brzoturnir na čast predsedniku Slovenske šahovske zveze g. Cirilu Vidmarju, ki je podaril Celjskemu šahovskemu klubu pet dragocenih knjig kot nagrade. Prvo mesto si je priboril g. Ciril Vidmar. Prvo nagrado je odstopil g. Volkarju, ki si je priboril drugo mesto s 6 točkami in pol izmed 8 dosegljivih. Nagrade so prejeli še gg. Fajs s 4 točkami in pol, Emil Rupar in drugi.

c **Zetev smrti.** V bolnici je umrl v sredo 85-letni občinski revež Jakob Fajs od Sv. Ožbolta pri Ponikvi, v četrtek pa dveletni vrtnarjev sinček Karel Bornšek iz Košnice. Na Dobrovi pri Celju je umrl v sredo poldrugo leto stari sinček kamnoseka Milan Petek.

c **Zdravniško dežurno službo za člane OUZD v Celju** bo imel v nedeljo 14. t. m. g. dr. Premšchak na Cankarjevi cesti

KINO DOM CELJE

Dne 12. t. m.: »Kapetan Molenaar«
Od 13. do 16. t. m.: »Manuela«

c **Uradništvo glavnega zastopstva varovalne družbe »Dunava« v Celju** je darovalo šolski kuhinji drž. dekleške meščanske šole v Celju 200 din namesto vena na grob g. ravnatelja Gvidona Pregla. Prisrčna hvala!

c **Cevlje, ostanke raznih fazon, poceni prodaja Stermecki — Celje.**

c **Lastnike psov opozarja** mestno poglavarstvo v Celju, da se od 15. t. m. dalje psi ne prijavljajo več pri mestnem računovodstvu, temveč v pisarni mestne klavnice, kjer se plača tudi davek na pse.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 13. do 19. t. m. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj«.

c **Gasilska četa Celje.** Od 14. do 20. t. m. ima službo IV. vod.

Iz občinstva

Očistimo svoje vrste!

Nastopila je doba, ko moramo Slovani pokazati svojo nacionalnost prav tako, z istim ponosom, z isto brezobzirnostjo, brez izjem, v vseh primerih, kakor to delajo drugi narodi. Kot majhen narod smo se vedno morali učiti več jezikov nego veliki narodi. Toda učili se jih menda nismo zato, da bi se laže prodajali, da bi svojo materinščino zapostavljali ali celo zatajevali, da bi take ljudi, ki živijo med nami in so deloma ali popolnoma naše krvi podpirali v njihovem izdajstvu. Kako je n. pr. mogoče, da nekdo pozdravlja in govori z gospo, ki je žena zavednega Slovenca ter je rojena na naši lepi slovenski zemlji in živi med nami vse svoje življenje, v tujem jeziku? »Trgovina je trgovina«, izvem na svoje začudeno vprašanje. »Gospa ne govori nikoli slovenski.« Mislim, da se da v takem primeru takim osebam na ljubezniv, nikakor žaljiv način, razumeti, da bi se spodobilo, spoštovati zemljo, na kateri živijo, in jezik svojega ljudstva, svojega moža, če že ne govorimo o slovenski dedščini.

So pa še delikatnejši primeri, ko n. pr. naš človek, trgovec, kadar se pojavi tuje govoreča stranka, pusti mirno čakati ponižno slovensko stranko, češ, saj smo domači in streže z največjo vljudnostjo oni. Poleg tega se trudijo taki ljudje — nekaterim gre trdo, drugim gladkeje — da bi tujcu v njegovem jeziku pokazali, kako izredno znajo ceniti čast njegovega obiska. Slovenska stranka, ki je morda stalen odjemalec pri tvežki, bi seveda morala uvideti, da se mora takim redkim in izrednim odjemalcem posvečati posebna pozornost!

Ali so se že kdaj vprašali ti ljudje, kako bi nakupovali kje na tujem, če bi zahtevali v svojem jeziku? Je ta procent zaslužka res tako velik, da je vredno zanj zapostavljati svojo narodnost? Kajti, kdo jim je porok, da jih ne bo smatral tak tujec za svoje? S tako mlačnostjo in nezavednostjo odpiramo vrata tuji propagandi.

Toda ne samo pri nas, še celo v beli Ljubljani — slaba tolažba — naletimo na osebe, ki imajo sicer polna usta nacionalnih fraz, pa klepetajo kar mimogrede na ulici v tujem jeziku. Tako je pred kratkim neki gospod v ljubljanskem tramvaju z začudenjem ugotovil, kako se je neka družba finih dam, ki jih je malo pred tem slišal na ulici v živahnem pogovoru v tujem jeziku, razbubila v pristne Slovenke. Taki in enaki ljudje ne smejo misliti, da se za take stvari nihče ne zmeni. So opozorjalci, ki zbirajo material: Kajti prišli bodo še časi, ko bo izza oblakov vseh današnjih zmešnjav posijalo solnce in bodo morda ravno oni tisti, ki se bodo hoteli udobno solnčiti. Naj bodo na to opozorjeni že danes, da ni dobro hoditi na solnce z maslom na glavi.

So pa tudi razveseljivi pojavi, ki bi naj bili za zgled. V slovenski česalni salon pride tujka in zahteva oholo v tujem jeziku: »Moram priti takoj na vrsto, meni se mudi!« Vse kabine zasedene, nihče ji ne odgovori. Posledica: mirno počaka, da pride na vrsto. Čestitamo! Tako jih je treba učiti, da zato, ker živijo med nami, še ni naša dolžnost, da bi jih smatrali za neke polbogove.

Na pošti hoče ista oseba odposlati surovo maslo tja, kjer so bolj potrebni topovi. Ona (seveda v tujem jeziku): »To se mora odposlati takoj, ker je maslo!« Odgovora ni. »Kdaj boste odposlali?« »Jutri,« se oglasi odgovor v slovensčini. »Kaj je to — jutri?« Zopet nič. Če bi kdo izmed nas živel na tujem poldrugo leto, bi nedvomno vedel, kaj pomeni v istem jeziku »jutri« — kaj še, marsikdo bi celo pozabil, kako se pravi temu v materinščini!

To so sadovi dolgoletnega robstva. Toda mi smo že 20 let jezikovno svobodni. Kje so tisti ljudje, ki so se svoj čas potegovali za naše narodne pravice, za naše slovensko vseučilišče? Ne vidimo sadov, kakršnih smo pričakovali iz tega kulturnega središča. Imamo v radiu sicer leto za letom »slovenščino za Slovence«, ki je suhoparna gramatika, za katero se brigajo povečini le poklieni slovničarji. Nimamo pa tistega,

ki bi našemu ljudstvu dopovedal, da je njegova rešitev v samoniklosti in ohranitvi narodnih svetinj, v spoštovanju lastnega jezika, v nacionalni zavednosti in ne v hlapčevstvu. Nimamo tistih, ki bi brez ozira čistili naše vrste in bili voditelji naši mladini. Mladina si mora razen nekaterih častnih izjem sama krčiti svojo pot.

Tisti pa, ki sedajo k naši mizi in režejo naš kruh, naj govore tudi naš jezik in to ne samo družinski glavarji, temveč tudi njihove žene in njih otroci. Če jim pa naš slovenski očenaš ne gre od srca, naj rajši vstanejo od mize — če pretrdno sadi, jih je treba dvigniti s silo — in naj gredo tja, kjer se moli njihov Bog.

Celjanka.

Znamenje časa

Prejeli smo:

Preteklo nedeljo je srečal neki starejši gospod na celjskem Starem gradu skupino šolark. Nič hudega sluteč je deklice prijazno pozdravil z narodnim pozdravom »Zdravo!« Kakor na povelje, pa so deklice osorno zavrile gospoda, češ da se pozdravlja samo z »Bog živi!« Taka vzgoja je v sedanjih težkih časih vredna vse obsodbe!

Gospodarstvo

— Opozorilo lastnikom travnikov!

Prejeli smo: Cesto se primeri, da zbolijo živinčje in ga napihne tako, da pogine, če ni hitre živinozdravniške pomoči. Vzrok tega obolenja iščejo navadno povsod, samo ne tam, kjer je v resnici. Skrajni čas je, da rešite živino trpljenja, sebe pa velike škode. Po dolinah, na ravninah, zlasti ob jarkih in potokih vidim vse polno strupene čmerike, pravilneje podleska (Culchicum). Ta rastlina uničuje vsako leto mnogo živine. Če n. pr. krava zaužije samo malo te rastline, izgubi mleko, večje količine pa jo napno tako, da čisto pogine. Zato je nujno potrebno, da pohitite in izruvate strupene rastline. Pred 30 leti je bila Bistriška dolina pri Zagrebu polna tega strupa, ki je ugonabljal živino. Na to sem opozoril takratnega bana, ki se je kmalu pripeljal v dolino in si ogledal to strupeno rastlino, nato pa izdal po podrejenih oblastih nalog, da je treba to »divjo turščino« v osemih dneh temeljito odstraniti. Ljudje so izvršili nalog in kmalu je bila strupena rastlina iztrebljena, ljudje pa so bili rešeni skrbi in škode.

— Več živine bomo izvažali v Nemčijo in Italijo. Beograjski listi poročajo, da bo Nemčija kupovala odslej pri nas tedensko 500 glav goveje živine, Italija pa 600 glav. Seveda pa za prodano živino ne bomo dobili zdravega denarja, marveč bomo morali v zameno za to kupovati drugo blago.

Sport

* SK Jadran:SK Celje. V nedeljo 14. t. m. ob 16.30 se bo pričela na celjski Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Jadranom iz Ljubljane in SK Celjem. Gostovanje ljubljanskega Jadrana, ki goji lep in učinkovit nogomet, bo gotovo zelo zanimivo, zlasti ker bo gotovo tudi Celje pokazalo, kaj zna. Ob 15.30 se bo pričela istotam prvenstvena tekma mladim SK Celja in SK Olimpa. Na igrišču pri »Skalni kleti« bo ob 14.30 trening tekma med SK Atletiki in SK Jugoslavijo. Ob 13.30 bo trening tekma mladim obeh klubov.

* V mednarodni nogometni tekmi med reprezentancama Jugoslavije in Rumunije je v nedeljo v Bukarešti Rumunija zmagala z 1:0 (0:0). Rumuni so zabili zmagonosni gol šele v 43. minuti drugega polčasa.

* Finalna tekma za prvenstvo LNP, ki sta jo odigrala v nedeljo na Jesenicah Bratstvo in Maribor, se je končala z zmago Maribora v razmerju 3:1 (2:0). Odločilno tekmo za prvenstvo LNP bosta igrala oba kluba v nedeljo 14. t. m. v Mariboru.

* Drugorazredna prvenstvena tekma SK Borut:SK Laško, ki je bila odigrana v nedeljo popoldne na Glaziji v Celju, se je končala neodločeno s 3:3 (3:0). Popoldne je mladina Atletikov v prvenstveni tekmi premagala mladino Jugoslavije z 1:0 (0:0).

* Ekspozitura Avtokluba v Celju. Ljubljanska sekcija Avtokluba je otvorila svojo ekspozituro v Celju. Ekspo-

zituro vodi g. Franjo Premik, uradnik rudarske združbe »Bohemije« v pisarni na Slomškovem trgu štev. 1. Celjski avtomobilisti bodo lahko dobivali v celjski ekspozituri vse informacije, ki so jih morali doslej iskati v Ljubljani.

Iz naših krajev

Konjice

Dve lepi zborovanji JNS

Konjice, 12. maja.

Krasno uspeli občni zbori naših občinskih in krajevnih organizacij JNS in OJNS v konjiškem srezu pričajo o velikem zanimanju za naš pokret.

Po prvi maši se je zbralo v nedeljo v gostilni gospe Rupnikove v Vitanju v obeh sobah in v veži okrog 200 mož in fantov. Mnogo pa jih je moralo oditi domov, ker ni bilo prostora. Kakor vedno, se je tudi to pot izkazalo, da se v Vitanju tudi kmečke žene zanimajo za politiko naše stranke. Izražena je bila želja, da bi bilo prihodnje zborovanje na prostem in da bi takrat povabili tudi gg. senatorja dr. Kramerja in Ivana Puclja.

Skupščini je prisostvoval sreski načelnik iz Konjic kot zastopnik oblasti. Sresko organizacijo JNS je zastopal njen podpredsednik g. Ignac Kovše, posestnik in lesni trgovec iz Vitanja, banovinsko JNS in OJNS pa gg. Vekoslav Bučar in Ciril Zagar. Po otvoritvi in pozdravu se je g. Ciril Zagar zahvalil svojim volilcem za njihovo močnatost pri volitvah 11. decembra, posebno pa svojemu namestniku g. Kovsetu in prijateljem za njihovo požrtvovalnost. Nato je govoril o položaju stranke v srezu in o stranki in organizaciji sploh. Gosp. Bučar je poročal o zunanji in notranji politiki. Oba govornika sta bila za svoja izvajanja nagrajena z burnim aplavzom in odobravanjem.

Pri volitvah so bili med drugimi agilnimi in odličnimi prijatelji zvoljeni za predsednika g. Ignac Kovše, posestnik in trgovec v Vitanju, za podpredsednika kovaški mojster g. Avgust Preglav in posestnik g. Alojz Fijavž, za tajnika trgovec in posestnik g. Pavel Starovašnik, za blagajnika trgovski pomočnik g. Maks Podpečan.

Pri slučajnostih je g. Zagar omenil, da se narodnost ne rešuje s kamenjem in razbijanjem šip, marveč le z racionalnim nacionalnim delovanjem med narodom.

Po zborovanju sta govornika ostala do opoldne med tovariši in prijatelji med prijetnim kramljanjem o tekočih in perečih vprašanjih.

Tudi na Straniceh, kjer je bil občni zbor sklican za popoldne in kjer so kmetije raztresene po okoliških gričih ter po eno in več ur oddaljene od Stranic, se je zbralo v prijazni Sivčevi gostilni nad 100 fantov in mož. Vsi so z velikim zanimanjem in odobravanjem poslušali oba govornika gg. Bučarja in Zagarja.

Poleg drugih agilnih in značajnih mož in fantov so bili izvoljeni: Za JNS: za predsednika posestnik in tesarski mojster g. Leopold Fijavž, za podpredsednika posestnik g. Franc Berčnik in kovaški mojster g. Franc Kvas, za tajnika posestnik g. Alojz Fijavž, za blagajnika in delegata za sresko skupščino pa trgovec, gostilničar in posestnik g. Alojzij Sivec. Za OJNS: za predsednika Alojzij Arzenšek, sin posestnika, trgovca in gostilničarja, za podpredsednika posestnik Stefan Malič in posestnikov sin in delavec Leopold Fijavž ml., za tajnika rudar Stefan Malič in posestnikov sin Pavel Sodin, za blagajnika posestnikov sin Stanko Hren.

Zborovanja na Straniceh so se poleg govornikov gg. Bučarja in Zagarja udeležili za sresko organizacijo podpredsednik OJNS Ivo Zupanc ter odbornika Ivan Stuklek iz Zreč in Ernest Kovše iz Skomarja ter še več fantov iz Skomarja in Zreč. Tudi tukaj sta ostala govornika do večera v družbi prijateljev v gostoljubni hiši g. Siveca na Straniceh.

Pežizlet je zaradi pripravljenosti mariborske sokolske župe, pod katero spada konjiški srez, odpadel.

k Ugotovitev. Gospoda St. K., zavarovalnega uradnika iz Konjic, OJNS ne smatra za svojega člana.

Molitveniki, rožni venci in razne lepe stenske slike poceni in v veliki izbiri pri tvežki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7—9.

k Poroka. Dne 3. t. m. se je poročil mladi in agilni posestnik in gostilničar g. Gustav Sorman z gdč. Meri Založnikovo, hčerko znanega in uglednega posestnika, gostilničarja in obrtnika g. Franca Založnika v Konjicah. Mlademu paru želimo obilo sreče!

Vitanje

vi Lesno trgovino v Vitanju sta otvorila letos gg. Ignac Kovše in Franc Podpečan. Oba sta si tudi ustanovila v Vitanju lastni domačiji. Agilnima in marljivima podjetnikoma želimo v novem podjetju obilo sreče ter ju vsakomur toplo priporočamo.

Žalec

Ob 10-letnici odrškega udejstvovanja R. Štoklja v Žalcu

Žalec, 12. maja.

Ko je pred 10 leti vstopil g. Rado Stokelj v službo kot zobotehnik pri zobozdravniku g. dr. Hermanu, je življenje na žalskem gledališkem odru oživel. Z novo osebo se je začelo novo življenje na področju odrske umetnosti. Čeprav še takrat razmeroma mlad, je zbral kmalu okoli sebe spretno in sposobne ljudi, ki so pod njegovim vodstvom uspešno nastopili mnogokrat na žalskem in tudi na drugih odrih ter želi priznanje gledalcev. Njegova prijazna pojava in sposobnost, njegov idealizem in požrtvovalnost so izoblikovali iz tega kroga krožek diletantskih igralcev, ki smo jih videli in občudovali pri vsaki predstavi. Njegove prirojene spretnosti in sposobnosti s prej imenovanimi lastnostmi so dejstva, ki so dvignila njegovo ime in mu prinesla zaslužena priznanja med vsemi obiskovalci žalskega odra. Njegova tvorna sila ni nikdar popustila, kljub težavam vsakdanjega življenja. Nikoli ni odrekel svojega sodelovanja, nikdar ni vprašal, kdo ga kliče. Vedno se je prijazno odzval vsakemu vabilu in tako moralno in gmotno podpiral mnoga društva. Ni ga ovirala naporna pot tudi potem, ko se je preselil v Celje, da ne bi ostal zvest plodovom, ki jih je pred leti kot seme sejal. Pot enega desetletja je naš jubilar uspešno prehodil.

Za zaključek te dobe svojega kulturnega udejstvovanja nam je pripravil v lastni režiji ob svojem sodelovanju veseloigro »Zadrega nad zadrego«, ki jo bodo igrali njegovi učenci iz te desetletne šole — za njegovo desetletnico v nedeljo 14. t. m. ob 20. v Roblekovih dvorani. Režija jubilara in pa naslov igre ter imena nastopajočih oseb: Pikočve, Kvedrove, Sketove, Kozoletove, Mikuševe, Hermana, Stoklja, Kvedra, Hrovata in Pikla so nam jamstvo, da bo ta predstava višek vseh predstav, ki smo jih kdaj videli na žalskem odru ter dostojen zaključek truda in dela g. Stoklja v preteklem desetletju. Prepričani smo, da bo trška in okoliška javnost napolnila dvorano in se na ta način oddolžila g. Stoklju ob njegovem jubileju za njegovo nesebično požrtvovalnost, kar mu bo z ozirom na njegovo skromnost najlepše zadoščenje in zahvala.

Ž Igra »Zadrega nad zadrego« se ne bo ponavljala. Zato se vsi udeležite uprizoritve, ki bo v nedeljo 14. t. m. ob 20. v Roblekovih dvorani v Žalcu.

Slovenigradec

s Slovo priljubljenega nacionalnega borca. Te dni se je poslovil od Slovenjgradca prometni uradnik tukajšnje železniške postaje brat Sava Jovanović, ki je odšel na svoje novo službeno mesto v Rateče-Planico, kjer mu je poverjeno novo službeno mesto prometnega uradnika. Z odhodom brata Jovanovića nas zapušča markantna osebnost in vrl nacionalen borec, ki se je vsa leta vneto

udejstvoval v vseh naših nacionalnih organizacijah, posebno pa v tukajšnjem Sokolu. V teku svojega dolgoletnega službovanja med nami se ji brat Jovanović pridobil neomejene simpatije našega prebivalstva, ki ga je brez razlike strankarske pripadnosti visoko cenilo zaradi njegovega klenega značaja. Prav posebno veliko priljubljenost pa je užival v nacionalnih krogih, ker je stal vedno v prvih nacionalnih vrstah in ob vsaki priliki izpričal svoj nacionalni značaj. Ob njegovem odhodu mu želimo na novem službenem mestu obilo uspehov.

s **Otvoritev koče nad Plešivcem.** Podružnica SPD v Slovenjgradu bo v sredo 17. t. m. otvorila kočo nad Plešivcem (Uršlji gori). Ker je koča čez zimo zaprta in brez oskrbnika, se v zgodnji pomladi koča zopet otvori in dobi svojega oskrbnika. Naši planinci in planinke se bodo v sredo zbrali in odšli k otvoritvi koče.

s **Velika javna tombola.** Agilno Sokolsko društvo v Slovenjgradu bo priredilo v nedeljo 14. t. m. ob 15. veliko javno tombolo v Sokolskem domu. Kakor vsako leto, bo to tudi letos ena najboljših tombol v Slovenjgradu. Vrednost dobitkov bo daleč presegala vsoto 20.000 din. Tombolske karte se dobe v vseh trgovinah.

Gornji grad

g **Uradne ure na naši davčni upravi** ne ustrezajo pretežni večini našega prebivalstva, ki si želi, da bi poslovala naša davčna uprava neprekinjeno od pol 8. do 14. Tako uradovanje je uvedeno v vseh ostalih tukajšnjih uradih že več let. Izkazalo se je, da zares najbolj ustreza prebivalstvu glede na avtobusne zveze in oddaljenost strank od sedeža okraja. Davčna uprava je sicer prejela te dni sporočilo nadrejene oblasti, da uraduje neprekinjeno le v mesecu juliju in avgustu. S tem pa je ustrezno uradništvu in ne strankam. Sicer pa baš v teh dveh mesecih, kakor povsod v vseh uradih, najmanj obiskujejo stranke urad, ker je prebivalstvo že navajeno na sodne počitnice in smatra te počitnice sploh za počitnice vseh uradov. V tem času je tudi glavno delo na polju in obiskuje prebivalstvo prav malo Gornji grad, ki ima takrat letovišarsko sezono. Prosimo finančno direkcijo, da bi upoštevala želje prebivalstva.

g **Romanje severnih borcev na Oplenac** je zaradi tehničnih ovir in zlasti zaradi bližajoče se poletne sezone na željo številnih prijavitelcev preloženo na jesen. Romanje bo najbrž od 8. do 11. septembra. Clanstvo Legije koroških borcev bo pravočasno obveščeno o točnem datumu potovanja in drugih podrobnostih.

g **Pomanjkanje osebja v naši sodni pisarni** se vedno ni odpravljeno. Namesto upokojenega višjega sodnega oficijala še ni prišel nihče. Uslužbenci so preobloženi z delom. Naj oblast tudi tu v kratkem odpomore.

Laško

Skupščina sreske organizacije OJNS v Laškem

Laško, 12. maja.

Preteklo nedeljo dopoldne je bila v kinodvorani v Laškem II. redna skupščina sreske organizacije OJNS. Kljub drugim prireditvam, ki so bile ta dopoldan domala v vseh krajih sreza, in kljub dejstvu, da okrog 100 članov iz sreza sedaj služi kadrski rok ali pa je na vežbah, je bila skupščina dobro obiskana.

Skupščino je otvoril in vodil predsednik Rudolf Klepej, ki je uvodoma pozdravil navzoče, zlasti predsednika banovinskega odbora OJNS tov. inž. Jožeta Rusa in predsednika sreske organizacije JNS g. dr. Frana Roša. Omenil je, da nam je usoda v preteklem poslovnem letu iztrgala v cvetu mladosti kar pet najboljših sodelavcev, tovaršice Karla Jurmana iz Trbovelj, Jožeta Kovača iz Zagorja, Franca Stausa iz Hrastnika - Dola, Ferda Kneza iz St. Lenarta in neumornega Karla Bezgovška iz Rečice. Prisotni so z enominutnim molkom počastili spomin pokojnikov. Predsednik Klepej je v svojem poročilu nanizal vse krivice, ki jih je prizadejal članom zaradi njihovega na-

cionalnega udejstvovanja. dr. Milana Stojadinovića. Omenil je, da je bilo za zdrav nacionalen razvoj mlade države to stališče zelo zgrešeno, kajti zaradi nacionalnega udejstvovanja in izražanja poštenih čustev, ki jih nepokvarjen mlad človek izpričuje v najboljši veri, ni na mestu, da ga preganjajo in zapirajo. Predpogoj vsakega nacionalista je, da je trdnega značaja, da ima neomajno vero v naš program, da je vztrajen in agilen pri delu. Če bomo vsi takšni, bomo z vso gotovostjo dosegli uspehe, ki si jih želi z nami vred ves naš narod. Mnogo puhlega in lenega se giblje okoli nas, ljudje iz različnih skupin in z različnimi nazori, organizirani in neorganizirani, taki, ki menjajo svoja prepričanja kakor človek obleke. To so krivci vsega današnjega gorja. Naša nacionalna dolžnost je, da z nesebičnim delom zatremo ta škodljivi plevel, ki raste na naši zemlji. Kdor je ostal zvest svojim načelom ter kljuboval vsemu zatiranju in preganjanju pod dr. Stojadinovića, ta je preizkušen borec in cel mož, ki si ga naj vzamejo vsi mehkuzneži za vzgled.

Tajnik Mirko Kopač je v svojem poročilu orisal nastanek in razvoj naše organizacije. Še preden so naši tovariši pokrenili akcijo za ustanovitev mladinskih organizacij v okviru JNS v Ljubljani z namenom, da se vsa nacionalno zavedna mladina organizira za skupen nastop, se e v Laškem zbrala skupina fantov, ki so že takrat prišli do zaključka, da je mladina sama kriva, če so ji izgledi v bodočnost postajali iz leta v leto mračnejši. Le s spontanimi zahtevami lahko doseže ono, kar ji pripada. Zapoštlavljanju mladine pri bistvenih vprašanjih nacionalnega življenja je treba napraviti konec. Že 22. junija 1937 se je osnoval pripravljalni odbor sreske organizacije OJNS v Laškem. Dne 25. julija istega leta je bila v Hrastniku ustanovna skupščina. Kmalu nato pa so bile že ustanovljene tri krajevne organizacije, v nekaterih občinah pa pripravljalni odbori. Banovinske skupščine 12. septembra 1937 se je iz naše srede udeležilo kar 122 članov-omladincev, organizacija je rasla iz dneva v dan in ima danes že nad 340 vnetih pripadnikov. Ta kader mladih fantov v našem srezu mora že danes vsakdo upoštevati. Z enotnim nastopom in s še večjo vnemo bomo v nekaj letih dosegli zavidljive uspehe, z vztrajnim delom pa gotovo prevladujoč položaj v našem srezu. Sej banovinskega odbora so se naši delegati redno udeleževali. Prve tri seje so bile zaporedoma razpuščene. Sele četrta seja, ki je bila tajno sklicana v Laškem, se je nemoteno vršila do konca. Tajnik je še poročal o poslovanju tajništva, nakar se je vsem članom zahvalil za njihovo pomoč in sodelovanje.

Sledilo je izčrpno poročilo blagajnika Karla Vrečka. V svojem poročilu je omenil uspele prireditve OJNS v Laškem, ki se jih je udeleževalo nacionalno občinstvo v polnem številu. Ob koncu svojega vestno sestavljenega poročila je apeliral na funkcionarje krajevnih organizacij, da čimprej dostavijo članske prispevke, ker bo le na ta način mogoče uspešno nadaljevati započeto delo.

Poročilo nadzornega odbora je podal tov. Tone Horjak, ki je izvršil revizijo poslovanja, in predlagal razrešnico celokupnemu odboru.

Pri volitvah je bil v glavnem izvoljen dosedanji odbor, h kateremu so pritegnjene nekatere nove moči, ki obetajo nacionalni misli v vrstah mladine v srezu nov polet.

Z velikim zanimanjem so prisotni sledili izvajanjem predsednika banovinskega odbora OJNS tov. inž. Jožeta Rusa. Udeleženci so ga ponovno prekinjali z aplavzi, zlasti ko je omenil, da je ni sile in kazni, ki bi nam mogla iztrgati iz naših src nacionalno misel in naše ideale. Mladina bo šla, ne oziraje se na desno in levo, po svoji začetni poti. Nazorno je predložil notranji in zunanji politični položaj. Za svoja objektivna izvajanja je žel viharno odobravanja.

Od sreske organizacije JNS je prinesel pozdrave njen predsednik g. dr. Fran Roš. V svojem govoru je dejal: »Ko človek po 30-letnem udejstvovanju v političnem življenju gleda, da je misel jugoslovenskega nacionalizma vendarle rodila sadove in da dobiva v mlaj-

ših generacijah novega poleta, ni le človeku toplo pri srcu, temveč ga navdaja veselje in zadovoljstvo.« V nadaljevanju je omenil milijardne vsote cerkvenega zaklada, ki so sedaj prešle v cerkveno last. Še mnogo zanimivega bi čuli, vendar prilike še ne omogočajo, da bi bil narod o vseh dogodkih, ki se ga tičejo, natančno poučen.

Pri slučajnostih je spregovoril še tov. Drago Knez, rudar od Sv. Jederti, pa žal ni prišel daleč, ker mu je bila odvzeta beseda. Fantje so se potolažili z njegovo izjavo, da bodo rudarji v gorskih vasicah, kjer jih ne bo nihče motil, le še z večjo vnemo širili nacionalno idejo v dobrobit vsega naroda.

Predsednik tov. Klepej je nato zaključil uspešno skupščino.

1 **Prosvetni dan.** Sokolsko društvo v Laškem bo, kakor vsa druga prosvetna, kulturna in narodna društva, posvetilo praznik Vnebohoda narodni prosveti. Mladinski odsek bo 17. in 18. t. m. zbiral po Laškem knjige za svojo knjižnico. Povsod leži mnogo leposlovnih knjig brez vsakega haska. Apiliramo na narodno občinstvo, da podari te knjige naši mladini, ki jih bo z veseljem prebirala. Na praznik 18. t. m. dopoldne ob 10. bo predavanje v kinodvorani. Predavatelj bo poslal Zveza kulturnih društev v Ljubljani. Tema še ni določena. Predavanju bo sledilo predvajanje zanimivih kulturnih filmov »Jugoslavija gradi lokomotive«, »Od Triglava do Primorja«, »V romantični Bosni«, »Na rodni grudi« in »Praga v cvetju«. Vstopnina je prosta. Lahko se pa za kritje stroškov odzovejo obiskovalci s prostovoljnimi donosi. Vabimo vse narodno občinstvo, da se udeleži predavanja in predvajanja filmov.

1 **Falska elektrarna.** Z velikim zanimanjem so Laščani čitali dopis pod gornjim naslovom v zadnji številki »Nove Dobe«. Spet je pokazala »Nova Doba« na eno izmed mnogih krivic, ki se godijo Laščanom. Pogodba med občino Laško in falsko elektrarno izvira iz onih časov, ko je bila ta elektrarna ustanovljena in je bila menda to prva slična pogodba, ki jo je Fala sklenila. Kolikor pa je znano, je cena toka, ki je brez dvoma mnogo previsoka, vendar vezana na vsakokratno valutno stanje dinarja. Treba bo torej pogodbo revidirati in spraviti cene toka v sklad z današnjimi prilikami. Sicer je pa vprašanje, ali je nova občina vezana na to pogodbo. Kazalo bi torej pogodbo razdreti. Zanimivo je tudi, kako nas obira Fala s prispevki za žigosanje števec. Zato moramo plačevati kar trikrat več nego plačujejo drugod. S to inozemsko družbo bo treba enkrat temeljito obračunati.

1 **S časom korakamo** tudi pri nas in v naši okolici. Skozi Rečico v občini Sv. Krištofu se vije 10 km dolga cesta, ki poišče vse klance, kolikor jih je v tej dolini, in se suče po vseh ovinkih ter je kolikor le mogoče ozka in neprimerna za promet. To cesto tudi mnogo uporabljajo avtomobili. Rečičani pa so sedaj sklenili, da bodo vložili prošnjo na sresko načelstvo, naj se vsak avtomobilski promet po rečički cesti prepove. Pravijo, da je to mnogo cenejše, kakor pa spraviti cesto v dobro stanje, odpraviti nepotrebni klanec pri Trboveu, pri Korenu, razširiti vse ožine itd. Menda je to edinstven primer v naši banovini, da se taka prometna vprašanja rešujejo na tako enostaven način.

1 **Kino Laško** bo predvajal v petek 12 t. m. ob 20.30 in v nedeljo 14. t. m. ob 16.30 in 20.30 zanimiv film »Tarzan-junak«. Borbe z levi. Tednik.

Hrastnik

h **Hrastnik** — naslednik Carigrada. Psi, ki so jih nagnali pri moderniziranju iz mesta Carigrada, so se menda naselili v Hrastniku. Najčistejši volkovi od velikosti jazbečarja pa do takih, ki so res podobni volkovom, se sprehajajo po cesti, dalje jazbečarji, doge, foksini seterji. So vmes taki, ki znajo samo lajati, pri drugih bi se pa lahko človek učil jodlati... Če je še kje kak pes brez gospodarja, kar v Hrastnik z njim!

h **Potres.** Tudi pri nas v Hrastniku smo čutili v soboto zjutraj ob 5.10 potres, ki je trajal približno 8 sekund. Cuti je bilo le srednje močno zibanje.

Dol pri Hrastniku

o **Občni zbor podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda za Dol** je bil 28. aprila. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik g. Miloš Babič, ki je poudarjal, da se morajo člani CMD zlasti danes zavedati svoje dolžnosti. Spomnil se je pokojnega Petra Barakinija, ki je še na smrtni postelji prošil svojce, naj plačajo zanj članarino za tekoče leto. Spomin vzornega člana je zbor počastil s trikratnim »Slava!« Šolski ravnatelj v p. g. Anton Gnus je daroval CMD 200 din v spomin na umrlo soprogo. Predsednik je opozoril na nevarnost, ki bi nastala z ustanovitvijo nemškega »Kulturbunda« v Hrastniku, kar je treba spremljati z budnim očesom. Blagajniško poročilo izkazuje zadovoljivo bilanco. V družbinem nabiralniku v gostilni g. Kozoleta se je nabralo 191 din. To je v veliki meri zasluga g. Kozoleta samega, za kar mu je g. predsednik izrekel iskreno zahvalo. Na predlog šol. upr. g. Jurka je bil soglasno zopet izvoljen stari odbor z g. Milošem Babičem kot predsednikom. G. Babič, ki je star nacionalni borec, že dolgo vrsto let uspešno vodi podružnico CMD na Dolu. Pod njegovim vodstvom se podružnica lepo razvija. Ob koncu je imel g. Rešek lepo in zanimivo predavanje o naših narodno obrambnih problemih. V svojih izvajanjih nas je povedel vse od prihoda Slovanov v današnje kraje preko njihovih borb za svobodo in neodvisnost v sedanost. Orisal je začetke CMD in v zgoščenih besedah podal njeno zgodovino. Podal je tudi številčni izkaz šol, ki jih je vzdrževala družba od vsega početka. Govoril je o Slovan-cih in Jugoslovenih v sosednjih državah, pa tudi o onih, ki so raztreseni po svetu. Za svoje vzorno izdelano predavanje je žel toplo priznanje vseh prisotnih. CMD se je vedno zavedala in se zlasti še danes zaveda svojega poslanstva. Zato vabi podružnica na Dolu vse in vsakogar k sodelovanju, kajti časi so težki, naloge, ki jih ima družba, pa so velike. Združimo svoje sile v obrambo naroda!

o **Materinski dan.** V nedeljo 7. t. m. je šolska mladina priredila akademijo v proslavo materinskega dne. Spored, ki je obsegal deklamacije, mladinske prizore in petje, je našim mamicam zelo ugajal in bile so hvaležne otrokom, ki so jih presenetili s tako prireditvijo. Učenke, ki se že poslavljajo od šole, pa so poklonile svojim mamicam lepa darila v obliki ženskih ročnih del.

o **Nov grob.** V ponedeljek 8. t. m. so pokopali upokojenega rudarja Antona Jenka. Mož, stara dolska korenina, je bolehal že dalje časa in je ravno na svoj 81. rojstni dan legel k večnemu počitku. Bodi mu ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

o **Požar.** Pred dnevi je izbruhnil požar na posestvu trgovca g. Franca Lasnika. V hiši je stanoval upokojeni rudar Ivan Funkelj s svojo družino. Ob času požara je bilo v hiši 11 oseb, ki so si komaj rešile golo življenje. Ker se je ogenj širil s silno naglico, ni bilo mogoče rešiti prav ničesar. Funkljeva žena, ki je prva opazila ogenj, je dobila precejšnje opekline po rokah, hčerko pa, ki je težko bolna ležala v hiši, so komaj prenesli na varno. Gasilci z Dola so sicer požar omejili, niso pa mogli preprečiti, da ne bi ognjeni zublj uničili vsega skromnega Funkljevega imetja. Kako je požar nastal, ni znano, sumijo pa, da je bil podtaknjen. Uboge pogrelece, ki nimajo prav ničesar obleči, priporočamo blagim srcem, da jim priskočijo na pomoč.

Trbovlje 30-letnica trbovelskega Sokola Mladinski dan

Trbovlje, 12. maja.

Tretja nedelja v maju je posvečena naši mladini, naši deci, naši mladi nadi, ki bo v prihodnjih desetletjih stopila na plan in zavzela naša mesta, da širi dalje veliko sokolsko misel in goji ljubezen do visoke ideje o slovanskem duhu bratstva, moči in svobode.

Proslava dne 21. maja se bo pričela ob 8. zjutraj s tekmo dece in naraščaja ki naj pokaže spretnost naših mladih sil in smotrnost sokolskega telovadnega

sistema. Ob 14. bo povorka mladinskih oddelkov, nato stik pred Sokolskim domom, kjer bo v temelj spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju vzdana spominska listina in prst z Oplenca. Ob 16. bo razvitje dečjega prapora, nato pa javen nastop mladinskih oddelkov.

Najiskreneje vabimo vse edinice celjske župe in tudi vsa društva v Zasavju, da pošljejo k razvitju dečjega prapora svoje mladinske prapore.

Ob priliki mladinskih dni bodo dani v razprodajo tudi spominski znaki k društveni tridesetletnici. Izdelani so bili po osnutku br. Lapajnet, nastavnika na tukajšnji meščanski šoli.

Podprimo z obilno udeležbo to lepo mladinsko prireditev, saj je tridesetletnica velik jubilej obračuna in požrtvovalnega, nesebičnega dela cele generacije za našo vzvišeno sokolsko idejo, ki ga je izvršila v najtežjih časih temne dobe preganjanja in zatiranja, a obenem tudi spomin na zarjo narodnega prebujenja.

Pridite torej vsi ljubitelji in pristaši naše narodne misli, da vidimo, kako poganjajo mladike na našem sokolskem vrtu! Vsi iskreno vabljeni! V slogi je moč!

Zidani most

z Sezonski delavci za Nemčijo. Na postaji Zidani most čisto opažamo večje in manjše transporte naših sezonskih delavcev, ki prihajajo iz Dalmacije in Like ter potujejo kot poljski delavci v Nemčijo. Nekateri imajo s seboj tudi svoje žene.

z Nadležni brezposelni postopači. V zadnjem času hodijo po naši okolici nadležni brezposelni postopači, ki z raznimi prošnjami nadlegujejo mirne domačine. Posebno mnogo jih je bilo pretekli teden. Ponekod so si kar podajali kljuko in trkali na srca usmiljenih ljudi. Pri Lazniku so pokradli več mizarskega orodja. Tatvina je prijavljena tukajšnjim varnostnim oblastem. Bodimo previdni pred nadležnimi postopači!

z Občinski sejem v Loki pri Zidanem mostu. Preteklo sredo je bil v Loki pri Zidanem mostu običajni občinski sejem, ki je bil razmeroma dobro obiskan. Prignali so precej živine, ki so jo prodajali po običajnih dnevnih cenah: vole po 3.50 do 5 din, krave in teleta pa kar počez. Na svoj račun so prišli zlasti krčmarji, ki so prodali mnogo pijače in jedade.

Radeče

r Umor v Jatni pri Svibnem nad Radečami. Kraj Prelesje je dve uri hoda oddaljen od St. Ruperta na Dolenjskem, kjer je imel posestnik Josip Knez svojo domačijo. Nedavno je izginil z doma. Pravili so, da je šel v Celje, toda vrnil se ni. Domačini so postali pozorni na Knezov skrivnostni nestanek. Za stvar so se jele zanimati varnostne oblasti v St. Rupertu, ki so uvedle preiskavo. S pomočjo domačinov so preiskali Jatno in našli posestnika Kneza sredi gozda na zverinski način umorjenega. Imel je več ran na glavi in po životu. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Prelesje, kjer so truplo obducirali. Naše varnostne oblasti so v teku preiskave aretirale pokojnikovo ženo in nekega moškega. Pravijo, da je umorjenemu Knezu izginilo nad 1.000 din gotovine, srebrna ura in klobuk. V zvezi z umorom je osumljenih še več oseb.

Brežice

br Neverjetna posurovelost. Preteklo sredo zvečer je stopil v Savskem Marofu v vlak neki potnik in se peljal do Sutle. Vagon je bil poln potnikov, tako da jih je moralo mnogo stati tudi na hodniku. Ker je stala omenjenemu potniku v Sutli posestnikova žena Marija Tomšljeva iz Cateža pri Brežicah na poti, jo je ta pričel obdelovati s pestmi po obrazu. Tomšljeva je bila takoj vsa krvava po obrazu. Ko se je vlak že pomikal s postaje proti Dobovi, je bila uboga Tomšljeva še vedno deležna številnih klofut in udarcev z nogo. V tem pa je sprevednik zaprl vrata. Prihitelec je tudi železniški orožnik, ki je posurovelega potnika takoj ukrotil in ga v Dobovi izročil varnostnim oblastem. Su-

rovež se bo moral zagovarjati zaradi lahkih telesnih poškodb, ki jih je povzročil ubogi Tomšljevi. Podivjanec je povzročil med potniki splošno ogorčenje. Prepričani smo, da bo dobil za svojo posurovelost zaslužno plačilo.

Sokolstvo

x Sokolsko društvo Celje-matica objavlja: Dne 18. junija bo v Murški Soboti župni zlet mariborske sokolske župe. Istega dne bo odkritje spomenika prekmurkim književnikom in razne druge važne nacionalne, kulturne in gospodarske prireditve. Pozivamo članstvo, da se udeleži zleta br. mariborske župe v čim večjem številu! Prijave se sprejemajo samo do 20. t. m. Dne 15. in 16. julija bo na Sušaku zlet Jadranskih sokolskih žup. Točnejšega sporeda za ta zlet še nimamo, pač pa moramo do konca tega meseca zbrati prijave. Opozorjamo pa članstvo, da se more tega zleta udeležiti le v kroju ali narodnih nošah. Prijave za oba gornja zleta sprejema društveno tajništvo vsak torek in četrtek od 19. do 20. v društveni sejni sobi (mestna narodna šola).

Književnost

»Fantje na vasi« II. zvezek. Da je med našim ljudstvom še dokaj lepih, nenapisanih narodnih pesmi, ki jih odlikuje sočna melodija, večkrat originalna ritmika (3/4 takt) in končno tudi lepo besedilo, je dokaz nova zbirka narodnih pesmi za moški zbor, ki jo je izdal naš celjski skladatelj Ciril Pregelj pod naslovom »Fantje na vasi«, katere II. zvezek, obsegajoč 18 zborov, je pravkar izšel. Poleg 2 koroških in 4 gorenjskih so vse ostale štajerskega porekla, tako zlasti iz okolice Šmarja pri Jelšah, 2 sta pa iz Priekije. Zadnji dve preveva pristna prleška šegavost. Glasbena struktura je naravna, tok posameznih glasov neprisljen in peven. Zato je zbirka tako po izboru pesmi, kakor po načinu harmonizacije priporočljiva vsakemu, količjak uvežbanemu zboru, nabavijo naj si jo pa tudi oni, ki že imajo I. zvezek te zbirke. Dobiva se po knjigarnah ali pa pri izdajatelju v Celju v samozaložbi.

Opremljena soba

v novi hiši z uporabo kopalnice za eno ali dve osebi se poceni odda v najem. — Stojan, Celje - Zavodna 73.

Na novo urejena mesnica

g. Svetla v Gaberju se v **soboto 13. t. m. zopet odpre.** — Za obilen obisk se priporoča **Ivan Svetel**, mesar, Celje - Gaberje.

Stanovanje

solčno, trisobno, v mestu, **išče** mirna družinska stranka za julij. Naslov v upravi lista.

Prvovrstno sladko seno prodaja

Franc Oset (Goriški), Sv. Jurij ob juž. žel.

Enosobno stanovanje

z vsemi pritliklinami, pod enim ključem, se takoj odda. Ponudbe na upravo lista pod »Mirna stranka«.

Oglašuite!

Mleko

kvalitetno, od plemenskih krav, v higienskih steklenicah, dostavlja na dom posestvo

„MIRIN-DVOR“, KASAZE pri Petrovčah

liter po din 2.—

Naročila sprejema gđc. blagajničarka lekarne „PRI ORLU“ Celje, Glavni trg 1

Razprodaja dežnikov

Ker opustim trgovino, se **razprodaja zaloga dežnikov po zelo nižanih cenah.** — Stranke, ki imajo dežnike v popravilu, se prosijo, da jih dvignejo do 30. junija 1939.

Dežnikarna

JOS. VRANJEK -- CELJE Kralja Petra cesta 23

Kravo

prodam. Dnevna mlečnost 20 l. Goričan, Višnja vas, Vojnik.

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano od 60 litrov naprej

razpošilja: Posestvo „Grič“ pri Mariboru.

Sodarske pomočnike

sprejme takoj ob dobri plači, prosti hrani in stanovanju za takojšen nastop Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo.

Naznanjam, da sem odprl

ново ščetarsko delavnico in prodajalno na Kralja Petra cesti šte. 22 v Celju

Izdeloval bom vse vrste krtač in omel za tekstilne industrije, mline, pekarnice in za vso hišno potrebo, kakor tudi vse vrste čopičev za slikarje in zidarje.

Za cenjeni obisk se vljudno priporočam **Oberžan Rudolf**

Šaviniška posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881
Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodnejše

H MELJARJII Nalagajte denar pri domačem zavodu!
Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzjaviti: »Posojilnica« Telefon št. 2
BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah od 9. do 11

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije, strešne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidna

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICE: MARIBOR, ŠOŠTANJ